

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista ja asetuksen (EU) N:o 1388/2013 kumoamisesta (*unionin autonomiset tariffikiintiöt; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista ja asetuksen (EU) N:o 1388/2013 kumoamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 18.11.2021

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

Erityisasiantuntija Upi Talsi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
18.11.2021

EU/2021/1246

**EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJÄ MAATALOUS- JA TEOLLISUUS-
TUOTTEITA KOSKEVIEN UNIONIN AUTONOMISTEN TARIFFIKIINTIÖIDEN
AVAAMISESTA JA HALLINNOINNISTA JA ASETUKSEN (EU) N:O 1388/2013 KU-
MOAMISESTA**

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissiolta on saatu luonnos ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista ja annettu asetuksen (EU) N:o 1388/2013 kumoamisesta (neuvoston viite WK 13068/2021 INIT).

Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta vero-asiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Autonomisia tariffikiintiöitä tarvitaan tietyille tuotteille, kun niiden tuotanto on unionissa riittämätöntä niitä käyttävien tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotuksen nojalla olisi avattava kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja. Asetus (EU) N:o 1388/2013 on saatettu ajan tasalle kuuden kuukauden välein. Ehdotettuja teknisluontoisia muutoksia sovellettaisiin 1.1.2022 alkaen.

Ottaen huomioon, että asetusta (EU) N:o 1388/2013 on muutettu jo 15 kertaa ja että asetuksen liitteen yhdistetyn nimikkeistön koodeihin on tehtävä useita muutoksia, komissio ehdottaa selvytyksen vuoksi, että neuvoston asetus (EU) 1388/2013 kumottaisiin ja korvattaisiin nykyisellä ehdotuksella.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Tarkoitus on avata kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja, häiritsemättä kuitenkaan näiden tuotteiden markkinoita. Euroopan unionin neuvosto antoi 17.12.2013 asetuksen (EU) N:o 1388/2013, jotta kyseisten tuotteiden kysyntä unionissa voitaisiin tyydyttää mahdollisimman suotuisin ehdoin.

Ehdotetut toimenpiteet toteutetaan Euroopan unionin yhtenäistariffiin (Taric) puitteissa. Kyseisten toimenpiteiden soveltamisesta vastaavat jäsenvaltioiden tulliviranomaiset. Kiintiöt jaetaan tulli-ilmoitusten hyväksymispäivän mukaisessa järjestyksessä.

Komissio on tullitaloustyöryhmän (The Economic Tariff Questions Group) avustamana tarkastellut 20.5.2021–30.7.2021 välisenä aikana uudelleen kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat autonomisissa tariffikiintiöissä kannettavia tulleja. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Työryhmässä käsiteltiin hakemuksia 1.1.2022 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi. Uusia tariffikiintiöitä koskevia hakemuksia oli 2 kappaletta ja muutospyyntöjä 14 kappaletta.

Tarkastelun perusteella komissio katsoo, että tiettyjen maatalous- ja teollisuustuotteiden tuotanto unionissa ei riitä täyttämään käyttäjäteollisuuden erityisvaatimuksia. Näin ollen näiden tuotteiden toimitukset riippuvat kolmansista maista tulevasta tuonnista. Kyseisten tuotteiden maahantuontia olisi välittömästi voitava harjoittaa edullisimmin ehdoin. Unionin tariffikiintiöitä olisi sen vuoksi avattava etuustullein asianmukaisten määrien rajoissa ottaen huomioon, ettei toimilla häiritä tällaisten tuotteiden markkinoita tai haitata niiden tuotannon kehitystä unionissa.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä tammikuuta 2022.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotettava asetus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetus on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan kumottavan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liitteessä lueteltujen tariffikiintiöiden soveltamisalaa.

Ehdotusluonnokseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista muutoksista aiheutuvan tulonmenetyksen arvioidaan olevan noin 139,9 miljoonaa euroa vuodessa (75 % kantamatta jääneistä tulleista). Jäsenvaltiot saavat pitää 25 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin. Suomessa tapahtuneiden maahantuontien osalta tulonmenetys olisi 25 % asetusehdotuksen vuoksi kantamatta jäävistä tulleista.

Poiketen aikaisemmasta esitystavasta, komissio on tällä kertaa halunnut tuoda esille myös niiden tuoterivien rahoitusvaikutuksen, joissa ei tapahdu muutosta. Ehdotusluonnokseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan luvut sisältävät liitteen muutoksen mukanaan tuomat rahoitusvaikutukset, sekä niiden suspensioiden rahoitusvaikutukset, jotka pysyvät ennallaan. Aikaisempaa korkeammat luvut johtuvat siis esitystavan muutoksesta.

5 Ahvenanmaan toimivalta

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asian käsittely Euroopan unionin neuvostossa alkoi 3.11.2021 ehdotusluonnoksen pohjalta. Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen joulukuun puoliväliin mennessä.

7 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä, joka päättyi 5.11.2021.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.